

Alice Hoffman

Ora nevăzută

Traducere din limba engleză și note de
Elena Marcu

Mi-am început viața pentru a doua oară într-o noapte de iunie, în anul în care am împlinit cincisprezece ani. Încă mă numeam Mia Jacob și încă eram făcută din carne și oase, dar, când am ieșit în stradă în acea noapte, am pășit într-un altfel de viitor. Am plecat în același fel în care sosise mama, singură, în întuneric.

Luna era gălbuie și pădurea, de un negru smolit. Dacă n-ai fi știut că acolo erau munți și câmpuri și că te aflai în Western Massachusetts, ai fi crezut că ajunseseși la capătul pământului. Într-un fel, era adevărat, cel puțin pentru mine. Simțeam fiecare gură de aer ca un vuiet în piept. Simțeam ecoul fiecărei bătăi a inimii. Libertatea nu este ceea ce crezi că este. E rece și dură și strălucitoare. Asta am simțit când am schimbat totul. Când am luat cenușa și am eliberat-o în vânt.

Dimineață urma să fiu pedepsită în mijlocul pășunii, sub ochii tuturor, o avertizare pentru ca toți să vadă ce pățesc cei care nu se supun. Trebuia să implor și să mă căiesc. În trecut, cerusem să fiu iertată, dar acum eram altcineva. Eram fata care știa cum să evadeze, cea care putea deveni invizibilă, cea care credea că un vis poate fi mai puternic decât o mie de realități.

Credeau că am doar viața pe care o trăiam aici, dar eu descoperisem alte vieți posibile de fiecare dată când citeam o carte.

M-au închis în hambar cu oile. Mi-au spus că ar trebui să mă gândesc la ce avea să-mi aducă ziua de mâine. Dar eu furasem un ciocan de la bărbații care reparau magazia de pe cel mai îndepărtat câmp și îl ascunsesem sub fân, în hambar. Mereu am crezut că s-ar putea să fiu nevoită să evadez.

M-am chinuit să sparg lacătul mai bine de-o oră, mâinile mi-erău însângerate, pline de bășici. Dar în zadar. Apoi, dintr-odată, lacătul mi s-a deschis în palme.

Purtam o salopetă gri și ghetele roșii ale mamei. Arătam ca o prizonieră și până atunci asta crezusem mereu că sunt. Drept pedeapsă, îmi tăiaseră părul roșcat în primăvară, când nu mă dezlipeam de mormântul mamei și au fost nevoiți să mă ia de acolo cu forța, cu mâinile încleștate încă pe frunzele de ferigă. Părul meu era oricum prea frumos, așa îmi spusese, un semn de vanitate, genul de însușire care mă făcea să mă uit în oglindă și să cred că sunt mai bună decât toți ceilalți.

De data asta, pedeapsa fusese mai aspră. Îmi legaseră la gât o funie de care prinseseră o pancartă cu regulile pe care le încălcaseam. A de la acte de ticăloșie. A de la afront și anarhie. A de la alienare și antisocial. A de la ambiție. A doua zi voiau să-mi însemneze brațul cu fierul roșu, cu litera A, ca să nu uit niciodată de ce am fost pedepsită.

Îmi găsiseră cărțile. Operele complete ale lui Shakespeare. The Blue Book of Fairy Tales, preferata mamei de când era mică. Scrisorile și poemele lui Emily Dickinson. Sunt afară cu un felinar, căutându-mă pe mine însămi. De fiecare dată când mergeam în oraș, mă furișam în bibliotecă. Știam că acolo găsesc ceva magic și știam că ei vor face tot posibilul să distrugă magia. În acea seară, îmi arsese cărțile și încă puteam simți mirosul sulfuros al jarului de pe câmpul unde intenționau să mă pedepsească a doua zi. Mai aveam o carte,

cea pe care o iubeam cel mai mult, ascunsă în hambar, într-un loc în care nu căutaseră. Era comoara și harta mea. Era cartea care-mi salvase viața. Cu mult timp în urmă, existaseră și alte locuri în care femeile erau pedepsite pentru că voiau să fie oneste cu ele însele. Când am ieșit din hambar și am început să alerg pe câmpul întunecat, țineam strâns la piept Litera stacojie. Uneori, când citești o carte e ca și cum ai citi povestea propriei vieți. Asta mi se întâmplase și mie. Când am citit prima pagină, m-am trezit. Am înțeles cine sunt și cine puteam fi.

N-am mai luat cu mine decât un mic desen pe care îl găsisem într-un sertar din birou. Ia-l, îmi spusese Evangeline, care avea grijă de birou și de școală, când îl descoperisem. Nimeni nu vrea porcăria aia. Era o acuarelă în nuanțe de albastru și de verde, pe care o țineam sub pernă. O priveam în fiecare seară și-mi amintea mereu că lumea e frumoasă. Era frumoasă chiar și în întuneric, în aerul verzui din jur, cu licuricii alunecând prin iarba înaltă și cu brumărelele albe ce creșteau sălbatice în pădure.

Mă știau toți câinii, așa că nu m-au oprit când am ajuns la poartă; nici măcar n-au lătrat. În copaci, liliicii băteau din aripi. Erau foarte multe stele, dar n-aveam timp să le privesc. Mi-am făcut drum printre mărcini. M-am apropiat prea mult de ei și am sângerat. Mama nu știuse să dezlege ce ne ținea aici, dar eu eram diferită. Aveam în palme cheia, acea carte publicată în 1850, cea care înțelesese povestea noastră mai bine decât cei care ne cunoscuseră. Am desfăcut pancarta pe care mi-o legaseră în jurul gâtului și am rupt-o.

Am străbătut câmpurile, apoi am luat-o pe drumul no-rios și am trecut de stejarii bătrâni. În depărtare se vedea muntele Hightop, unde încă mai cutreierau urși. Știam ce am de făcut. Nu căra multe cu tine. Nu privi în urmă. Nu lua decât lucrurile de care ai cea mai mare nevoie. Am intrat în pădure și m-am îndreptat către oraș. Mă născusem și trăisem aici toată viața, dar acum se terminase. Aveam să rămân in-vizibilă printre ferigi și pini, nevăzută de trecători. Crenguțele și frunzele îmi trosneau sub ghetе în timp ce-mi croiam drum prin frunzișul des în care coniferele răspândeau un parfum întunecat, teluric. Ceva se sfârșea și altceva începea.

În toate basmele, scapă nevătămată acea fată care se salvează pe ea însăși.

Când am ajuns în oraș, am început să alerg. Am alergat mai repede decât o făcusem vreodată. M-am îndreptat către singurul loc în care știam că ușa îmi e mereu deschisă. Locul în care găsisem cheia. Cu mult înainte ca soarele să răsară, înainte să intre cu toții în hambar și să descopere că pleca-sem, înainte să înceapă să mă caute, am ajuns la bibliotecă. Atunci a început viața mea.

Partea întâi

Aici și acum

Capitolul unu

LA CELĂLALT CAPĂT AL UNIVERSULUI

Ivy Jacob era din Boston și trăise toată viața în Beacon Hill, însă, de fiecare dată când era întrebată unde a crescut, răspundea: *La vest de lună*. Râdea când rostea cuvintele ce indicau acel loc de poveste care nu existase niciodată în această lume și nici într-o alta, dar i se putea citi în ochi cât de profund își dorea să fie adevărat. Întotdeauna se simțise o străină în Louisburg Square, o enclavă exclusivistă cu vile în stil neogrec, înconjurând un mic parc și o grădină, toate deținute de familiile de elită din oraș. Vecinii nu-și prea vorbeau, dar se respectau și respectau regulile. Celelalte fete din cartier purtau fuste plisate și bluze cu guler Peter Pan, făceau ce li se spunea, iar când aveau Birch School, mergeau la Wellesley sau la Mount Holyoke. Ivy era diferită. Făcea ce voia. Părinților nu le plăcea felul în care se îmbufna sau în care se făcea de rușine cu fustele ei scurte, privindu-și frumusețea ca pe un blestem, tăindu-și părul într-un an și vopsindu-l albastru în următorul, ieșind grăbită din încăpere ori de câte ori părinții ei încercau să-i bage

mințile în cap. Dar era o fată inteligentă și fusese mereu o cititoare desăvârșită, petrecând ore în șir la biblioteca Athenaeum din Boston. Totuși, în ciuda iubirii pentru cărți, își ignora temele și lua note mici la școală; lecțiile o plictiseau de moarte. Îi adora pe Thoreau pentru ideile lui rebele, pe surorile Brontë pentru poveștile de iubire întunecate și tragice și pe Toni Morrison, ale cărei romane o făceau să plângă și să se simtă de parcă n-ar fi știut nimic despre viață.

Puținele comori pe care le avea erau strânse în caseta de bijuterii pe care o primise în copilărie. Când o deschidea, o balerină se rotea grațios. Înăuntru nu avea mari valori: brățări de argint, un bilet de la un concert la care mersese cu părinții în vacanță, cheia de la casa menajerei lor, Helen Connelly. Helen, care nu avea copii și care regretase mereu această decizie, cunoștea bine familia și știa cât de nefericită e Ivy. Lucra pentru ei de când Ivy avea câțiva anișori și o iubea ca pe propria fiică. Dacă ar fi fost fata ei, ar fi retras-o de la școala particulară la care era departe de a excela; Ivy ar fi știut că e iubită.

— Pentru urgențe. Dacă ai nevoie de mine vreodată, îi spusese Helen când îi dăduse cheia.

Ivy o strânsese în brațe, mulțumindu-i.

— Fiecare zi e o urgență, îi șoptise ea și, deși zâmbea, nu părea să glumească.

— Ține minte, sunt aici zi și noapte, adăugase Helen.

Ivy era cu adevărat frumoasă, cu părul negru și ochii cenușii, dar, pe măsură ce crescuse, devenise tot mai greu de stăpânit, cel puțin potrivit părerii părinților. Când a împlinit șaisprezece ani, mama ei o considera povara vieții sale. În ultimul an de liceu, avea note catastrofale, dormea adesea până la prânz și devenise vegetariană,

o alegere pe care părinții erau convinși că o făcuse din dușmănie. Ivy fusese ridicată de poliție împreună cu un grup de tineri când vandalizaseră statuia lui John Harvard din Harvard Yard, vopsindu-i piciorul în roșu. Umblase cu tot felul de băieți și de curând fusese prinsă în camera ei în pat cu fiul vecinilor, un student la Harvard pe nume Noah Brinley, dintr-o familie foarte bună; dar faptele lor erau inacceptabile. Părinții lui Noah nu fuseseră înștiințați de această situație — până la urmă, băieții sunt băieți —, dar Ivy fusese pedepsită pentru câteva săptămâni, deși, dacă ar fi fost mai atenți, părinții ei ar fi observat urmele umede de pe covorul din hol, lăsate în diminețile reci în care Ivy se furișea înapoi în casă după nopțile petrecute în parc, în camera de cămin a lui Noah sau hoinărind pe Beacon Street.

Ivy n-a înțeles ce se petrece decât în septembrie, când deja trecuseră trei luni. Se mai întâmplase și înainte să-i întârzie menstruația, dar într-o zi a simțit ceva mișcându-se în corpul ei. Nimeni nu-i vorbise despre contracepție și crezuse că se poate baza pe Noah să aibă grijă, dar el nu fusese niciodată genul de băiat responsabil. Acum se simțea de parcă ar fi înghițit marea, simțea un val străbătând-o, o însuflețire, de parcă o altă inimă ar fi bătut lângă a ei. Ivy nu se gândise niciodată să aibă un copil, bebelușii n-o interesau, dar acum prioritățile ei erau altele.

Studentii se întorceau la Harvard și l-a găsit pe Noah în camera lui de cămin, desfăcându-și bagajele. Fusese plecat toată vara, călătorise cu părinții în Franța

și, dintr-un motiv sau altul, n-o căutase pe Ivy după ce revenise în Statele Unite. Adevărul era că existau alte fete mai interesante pentru el, fete care nu aveau atâtea probleme, fete cu experiențe sexuale mai sofisticate. Noah era înalt și frumos, cu păr arămiu, bogat.

— Bună, i-a spus el șovăitor când a văzut-o în prag.

Ivy părea mai greoaie, avea o expresie stranie și visătoare, de parcă ar fi fost în transă.

— Ce cauți aici? a întrebat-o Noah după o pauză măsurată.

Venise să-i spună că viețile lor aveau să se schimbe, că sunt meniți să fie împreună, că o să fie fericiți, dar, când i-a zis că e însărcinată, Noah n-a răspuns nimic. Părea absent și confuz, așa cum arăta după ce bea prea mult. Ivy i-a mărturisit că vrea să fugă împreună cu el, dar, ca reacție, Noah a trântit ușa, în caz că se întorcea colegul lui de cameră.

— Vorbește mai încet, i-a spus el și, în acel moment, acolo, în acea cameră de cămin de la Harvard, vocea lui semăna cu a tatălui ei.

Ivy crezuse că sunt îndrăgostiți, asta își spusese, dar acum, văzând privirea întunecată și piezișă a lui Noah, s-a gândit că poate se înșelase. Mai observase acea privire, chiar la tatăl ei. Dezamăgire și răceală. Deși era încă în aceeași încăpere cu ea, Noah părea deja departe.

— Chiar îți imaginezi că m-aș gândi să fug cu tine? a spus el rece, cu o încruntătură pe chipul lui frumos. Sunt în anul doi, anul ăsta e foarte important. Nu poți să strici totul.

Ivy s-a simțit ca o fetiță abandonată într-o lume haotică. Adevărul era că, în ciuda atitudinii de față rea, Noah era primul băiat cu care avusese relații intime. Nu se putea

duce la medicul de familie s-o ajute cu anticonceptionale, acesta i-ar fi spus imediat mamei sale, iar singura dată când mersese la o clinică să ceară ajutor, erau protestatari la intrare și nu îndrăznise să treacă pe lângă ei.

— Credeam că vrei să fim împreună.

Noah se baza pe bunăvoința părinților lui, iar vestea lui Ivy i-ar fi înfuriat. Cine știe ce preț ar fi trebuit să plătească pentru asta? N-ar fi reușit niciodată să intre la Harvard fără ca tatăl lui să intervină.

— Oamenii se schimbă, i-a răspuns el autoritar și stăpân pe sine.

Îl auzise de atâtea ori pe tatăl lui rostind aceste cuvinte.

Noah nu mai știa ce simte pentru Ivy. Și oricum, ce însemna iubirea? Ivy era frumoasă, dar ceea ce i se păruse amuzant la început — să se scalde în râul Charles, deși era poluat și rece, să fure din magazinele de pe Charles Street, să facă sex noaptea târziu în parc — i se părea pueril acum. Ivy putea să întrerupă sarcina sau să păstreze copilul, decizia îi aparținea ei întru totul. Ce legătură avea el?

— Ce pot să spun? Fă ce vrei!

— Ce vreau *eu*? a întrebat Ivy, nevenindu-i să creadă. Nu asta faci tu? Ce vrei *tu*?

Noah s-a dat un pas în spate. Ochii cenușii ai lui Ivy erau ca de pisică. Nu știa niciodată cum ar putea reacționa o fată ca ea. Era atât de instabilă. Nu știa niciodată când avea să răbufnească. I-ar fi putut suna pe părinții lui sau ar fi putut să apară la ușa lor, cerându-le ajutorul. L-ar fi putut șantaja sau urmări, pândindu-l prin campus, așteptând să-l încolțească. Trebuia să se gândească la viitor, iar Ivy deja aparținea trecutului. Mai

mult ca sigur, peste câțiva ani, abia dacă avea să și-o mai amintească.

— Uite care-i treaba, eu trebuie să mă duc la curs. Nu toată lumea are atât de mult timp liber, a spus el iritat, fără să-și dea seama cât de urât se poartă și fără să-i pese prea mult.

Noah s-a îndepărtat, resemnat cu ideea că nu toate relațiile se termină bine. Ivy nu era prima fată pe care o dezamăgea și, probabil, n-avea să fie nici ultima. Voise să-i spună *E problema ta, nu a mea*, dar era mai ușor să dispară pur și simplu. Când a cotit pe coridor, Ivy era deja dată uitării.

Ivy a așteptat o săptămână, dar așteptarea nu făcea lucrurile mai ușoare. Coșmarurile o trezeau în miez de noapte. Hainele nu-i mai veneau. Când, în cele din urmă, i-a mărturisit tatălui ei în ce situație se află, acesta a lovit-o, o reacție impulsivă pe care avea s-o regrete pentru totdeauna.

De obicei, nu era un bărbat violent, dar gestul fusese făcut, iar acum Ivy îl privea ca pe un străin.

— Ce-ai avut în cap? a răbufnit el enervat.

A întrebat-o pe Ivy dacă nu cumva încerca s-o omoare pe mama ei, lui să-i distrugă afacerea, iar ea să-și irosească viața.

— O să am un copil. Am crezut c-o să mă ajuți, i-a răspuns Ivy.

A trimis-o în camera ei ca pe o fetiță. Și-a auzit părinții certându-se în salon. A ieșit din dormitor în vârful picioarelor și s-a așezat pe scări să asculte ce plănuiau

adulții. Deja îi hotărâseră soarta. Aveau s-o trimită la o școală din Utah, un loc despre care se spunea că e ca o închisoare, iar când avea să se nască, copilul urma să fie dat spre adopție. Discutau despre trupul ei și despre viitorul ei, care păreau să le aparțină, și intenționau să preia controlul asupra a ceea ce considerau a fi un dezastru.

Ivy și-a făcut bagajul și a așteptat ca părinții ei să meargă la culcare, apoi a coborât scările până la ușă. Ar fi putut să-i lase un bilet lui Helen, care fusese întotdeauna atât de bună cu ea, ar fi putut să ia cheia din caseta de bijuterii și să meargă cu trenul până în South Boston, unde locuia aceasta, dar nu gândea limpede. Nu voia decât să fugă cât mai repede, pentru ca părinții să nu-i mai poată controla viața. În niciun caz n-avea să le dea voie să-i ia copilul. Nu i-a părut că a lăsat ușa larg deschisă în urmă. Părinții ei puneau mare preț pe bunurile lor și erau mereu atenți să încuie de două ori ușa de la intrare. N-aveau decât să vadă cum e când cineva nu-ți respectă dorințele și visurile. N-aveau decât să afle că ea nu intenționează să se întoarcă.

Când și-a dat seama că își ține destinul în propriile mâini, Ivy a început să tremure. Dar s-a dus în Harvard Square și s-a așezat picior peste picior pe cărămizile de lângă stație, unde se adunau tinerii să stea de vorbă și să-și cumpere droguri. Stătea așezată pe zid, cu geanta de voiaj sub picioare. Părul negru îi acoperea spatele. Era îmbrăcată în blugi și cu o jachetă prea subțire pentru acel anotimp. Noaptea de septembrie deveniseră răcoroase. Timpul trecea atât de repede.

Ivy spera să-l poată spiona pe Noah, dorindu-și din tot sufletul ca el să se răzgândească, dar Noah nu era acolo și, oricum, dacă ar fi văzut-o, ar fi trecut pe lângă

ea. Deja plănuse ca, în caz că avea s-o mai întâlnească vreodată, să nu interacționeze cu ea în niciun fel, nici măcar pentru o scurtă conversație. Până la urmă, nu-i datora nimic. Avea să-și ferească privirea și să-și dorească să dispară. De fapt, deja o făcuse.

O fată cu un rucsac greu s-a așezat lângă Ivy.

— Salut, ce faci?

— Tu ce crezi? a răspuns Ivy, rușinată când și-a dat seama că are lacrimi în ochi.

— Cred că lumea poate fi crudă, a spus fata.

Ivy și-a șters lacrimile. Ce rost avea să plângă?

— Undeva trebuie să existe cineva fericit, a murmurat ea, deși n-o credea cu adevărat.

— Chiar există. Și chiar știu unde.

Noua tovarășă a lui Ivy se numea Kayla sau cel puțin așa își spunea acum. Avusese alt nume, cel pe care i-l dăduseră părinții, dar nu mai conta. Kayla se îndrepta spre Western Massachusetts. Auzise de o comunitate în care oamenii erau respectați pentru ceea ce sunt și nu pentru ceea ce-și doreau familiile lor să fie. Nu erau judecați și împărțeau tot ce aveau. Venise în Harvard Square să facă chetă și să strângă bani pentru un bilet de autocar.

Dar s-a dovedit că nu era nevoie să cerșească. Ivy avea la ea cardul de credit al tatălui său și, cum acesta nu-l blocase încă, cele două fete și-au luat cartofi prăjiți de la Charlie's Kitchen, apoi și-au cumpărat pantofi noi. După aceea, s-au dus în centru, iar Ivy a scos de pe card bani pentru două bilete de autocar înainte să arunce cardul American Express într-un coș de gunoi din autogara companiei Greyhound. Acolo, în stație, Ivy a încremenit pentru o clipă. Știa că totul e pe cale să se schimbe.

— Nu te teme, i-a spus Kayla.

Ivy tremura. Viața pe care o trăise până atunci părea atât de îndepărtată și deja regreta că n-o sunase pe Helen.

— Nu mă tem.

— O să găsim locul care să ne primească, a consolat-o Kayla.

Ivy era extenuată și a fost recunoscătoare că a reușit să adoarmă în autocar, unde era cald, confortabil și întunecat. Peste trei ore, când s-a trezit în Blackwell, Massachusetts, s-a uitat pe geam, a văzut cerul nopții fremătând de stele și s-a gândit că poate ajunsese în paradis.

Kenneth Jacob a coborât din dormitor puțin după ora șase dimineața și și-a dat seama că ceva lipsește. A înțeles mesajul transmis de fiica lui în momentul în care a văzut ușa pe care ea o lăsase larg deschisă. Vântul o trântise la perete și doi porumbei se plimbau pe podeaua din plăci de marmură albe și negre. Ivy dispăruse, dispăruse cu totul, de parcă ar fi înghițit-o pământul. Detectivul particular pe care Kenneth l-a angajat a găsit-o abia peste zece luni, într-o zonă rurală a statului Massachusetts, la marginea orașului Blackwell, la o fermă prăpădită, unde născuse deja o fetiță. Detectivul i-a adus tatălui ei, la biroul de pe Beacon Street, fotografiile pe care i le făcuse lui Ivy. Kenneth Jacob s-a uitat prin fotografii, în timp ce detectivul îi povestea cum Ivy intrase într-o comunitate sectară condusă de un drogat ale cărui reguli constituiau un cod ce îi obliga pe adepții cultului să rupă orice legătură cu familiile, să renunțe la orice formă de comunicare. După cum se dovedise, familia Jacob

locuise cu multă vreme în urmă în ținutul Berkshire și rudele lor făcuseră avere din livezile de meri de lângă Blackwell, înainte să se reorienteze către afaceri imobiliare și bancare în Boston. Se spunea că o strămoașă a lor avusese un copil cu John Chapman, cunoscut ca Johnny Appleseed¹, așa că lui Ken Jacob îi plăcea să spună că avea merele în sânge.

În fotografiile neclare aduse de detectiv, Ivy culegea ceea ce păreau a fi mere. Avea părul împletit, acoperit cu o eșarfă, iar chipul ei frumos era senin. Purta o haină bărbătească ponosită și ținea în mână un coș din nuiele. Pe o păturică, un bebeluș stătea liniștit în timp ce Ivy era ocupată să adune fructele de pe ramurile joase. Soarele strălucea, iar în depărtare se vedea o pădure întunecată de pini. În apropiere era o livadă, iar dacă Ken ar știut câte ceva despre mere, și-ar fi dat seama că erau din soiul numit Look-No-Further², care se trăgea chiar din semințele plantate de Johnny Appleseed.

— E acolo cu iubitul ei din liceu? a întrebat Ken Jacob.

De când dispăruse Ivy, nu mai avusese nicio clipă de liniște; presupusese mereu că poate îndrepta orice merge prost și o asigurase pe soția lui că asta avea să facă, dar începea să aibă dubii.

— Noah Brinley? Nu. În niciun caz. El e la Harvard. Ea e cu acest Joel Davis. Șeful comunității. Susține că a studiat la Harvard, dar singurele informații pe care le-am găsit despre el au fost la Administrația Penitenciarelor din Massachusetts. A fost închis la penitenciarul Bay State pentru agresiune.

¹ Sămânță de măr.

² Nu mai căuta.